COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.3.2021
COM(2021) 164 final

2021/0087 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului („Regulamentul SURE”) stabilește cadrul juridic pentru acordarea de asistență financiară din partea Uniunii statelor membre care sunt afectate sau grav amenințate de o perturbare economică importantă cauzată de epidemia de COVID-19. Sprijinul acordat în temeiul SURE servește la finanțarea, în principal, a schemelor de șomaj tehnic sau a unor măsuri similare care vizează protejarea angajaților și a persoanelor care desfășoară o activitate independentă, reducând astfel incidența șomajului și pierderea veniturilor, precum și la finanțarea, în subsidiar, a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

La 25 septembrie 2020, Consiliul a acordat asistență financiară Lituaniei în vederea completării eforturilor naționale întreprinse pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.

La 11 martie 2021, Lituania a formulat o nouă cerere de asistență financiară din partea Uniunii în temeiul Regulamentului SURE.

În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul SURE, Comisia a consultat autoritățile lituaniene pentru a verifica creșterea neprevăzută și semnificativă, generată de pandemia de COVID-19, a cheltuielilor efective și planificate legate direct de măsurile care vizează piața muncii luate de autoritățile lituaniene. În mod concret, creșterea cheltuielilor pentru care se solicită asistență financiară suplimentară se referă la măsuri existente menționate în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului:

(a) o schemă pentru plata unor subvenții către angajatori în scopul de a acoperi salariile estimate pentru fiecare persoană angajată care are perioade de inactivitate. Până la data de 1 ianuarie 2021, angajatorul avea posibilitatea de a alege între subvenții pentru a acoperi fie 70 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime, fie 90 % din salariu (100 % în cazul salariaților cu vârsta de cel puțin 60 de ani), până la un nivel maxim egal cu salariul minim. Începând cu 1 ianuarie 2021, angajatorul poate primi subvenții pentru a acoperi 100 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime. Angajatorii care au participat la această schemă trebuie să păstreze cel puțin 50 % dintre angajați timp de cel puțin trei luni după încetarea subvenției;

(b) o schemă pentru plata unor subvenții către salariații care revin la locul de muncă după o perioadă de inactivitate, pe o perioadă de cel mult șase luni de la revenirea lor la locul de muncă. Valoarea subvențiilor plătite în prima și în a doua lună de la revenirea la locul de muncă poate ajunge la 100 % din salariul angajatului, la 50 % în a treia și a patra lună și la 30 % în a cincea și a șasea lună, valoarea respectivă având o limită maximă egală cu salariul minim sau cu dublul salariului minim, în funcție de activitatea desfășurată de angajator. Aceste subvenții pot fi considerate a fi o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, în sensul Regulamentului (UE) 2020/672, întrucât scopul lor este să ofere sprijin în ceea ce privește veniturile angajaților și să contribuie la menținerea raporturilor de muncă existente;

(c) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, inclusiv pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă în agricultură în cadrul unei exploatații agricole sau al unei ferme de cel puțin patru unități de dimensiune economică. În 2020, aceste indemnizații s-au ridicat la 257 EUR și au fost plătite în perioada de carantină și de urgență națională și în primele două luni după această perioadă. În 2021, indemnizațiile se ridică la 260 EUR și sunt plătite în perioada de carantină și de urgență națională și în prima lună după această perioadă. Indemnizațiile pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă pot fi considerate a fi o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, în sensul Regulamentului (UE) 2020/672, întrucât acestea au scopul de a proteja persoanele care desfășoară o activitate independentă sau categoriile similare de lucrători împotriva reducerii sau a pierderii de venituri.

Lituania a furnizat Comisiei informațiile relevante.

Ținând seama de dovezile disponibile, Comisia propune Consiliului să adopte o decizie de punere în aplicare pentru a acorda Lituaniei asistență financiară în temeiul Regulamentului SURE, în sprijinul măsurilor menționate mai sus.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este în deplină concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului, în temeiul căruia este formulată.

Prezenta propunere completează un alt instrument legislativ al Uniunii prin care se acordă sprijin statelor membre în caz de urgență, și anume Regulamentul (CE) nr. 2012/2002 al Consiliului din 11 noiembrie 2002 de instituire a Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE) [„Regulamentul (CE) nr. 2012/2002”]. Regulamentul (UE) 2020/461 al Parlamentului European și al Consiliului, care modifică respectivul instrument pentru a-i extinde domeniul de aplicare la urgențele majore din domeniul sănătății publice și pentru a defini operațiuni specifice eligibile pentru finanțare, a fost adoptat la 30 martie.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea face parte dintr-o serie de măsuri elaborate ca răspuns la actuala pandemie de COVID-19, cum ar fi „Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus”, și vine în completarea altor instrumente care sprijină ocuparea forței de muncă, cum ar fi Fondul social european și Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)/InvestEU. Întrucât recurge la luarea și la acordarea de împrumuturi în această situație specifică generată de epidemia de COVID-19 în vederea sprijinirii statelor membre, prezenta propunere acționează ca o a doua linie de apărare pentru finanțarea schemelor de șomaj tehnic și a măsurilor similare, contribuind la protejarea locurilor de muncă și, implicit, a angajaților și a persoanelor care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Temeiul juridic al prezentului instrument este Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Propunerea urmează unei solicitări a unui stat membru și demonstrează solidaritatea europeană prin furnizarea de asistență financiară din partea Uniunii sub formă de împrumuturi

temporare acordate unui stat membru afectat de epidemia de COVID-19. Ca o a doua linie de apărare, această asistență financiară sprijină temporar cheltuielile publice majorate ale administrației publice în ceea ce privește schemele de șomaj tehnic și măsurile similare, pentru a ajuta statul solicitant să protejeze locurile de muncă și, implicit, angajații și persoanele care desfășoară activități independente, împotriva riscului de șomaj și de pierdere de venituri.

Acest sprijin va ajuta populația afectată și va contribui la atenuarea impactului economic și societal direct generat de actuala criză provocată de pandemia de COVID-19.

- **Proporționalitate**

Propunerea respectă principiul proporționalității. Ea nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite de instrument.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultări cu părțile interesate**

Deoarece propunerea a trebuit să fie elaborată în regim de urgență, pentru a putea fi adoptată la timp de Consiliu, nu s-a putut realiza o consultare a părților interesate.

- **Evaluarea impactului**

Având în vedere caracterul urgent al propunerii, nu a fost efectuată o evaluare a impactului.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Comisia ar trebui să poată contracta împrumuturi pe piețele financiare în scopul transformării acestora în împrumuturi acordate statului membru care solicită asistență financiară în temeiul instrumentului SURE.

În plus față de furnizarea de garanții din partea statelor membre, în cadru sunt integrate și alte garanții pentru a asigura soliditatea financiară a programului:

- o abordare riguroasă și conservatoare a gestiunii financiare;
- o structură a portofoliului de împrumuturi care să limiteze riscul de concentrare, expunerea anuală și expunerea excesivă față de oricare stat membru, asigurând, în același timp, resurse suficiente pentru statele membre care au cea mai mare nevoie de sprijin; și
- posibilități de reînnoire a creditelor.

2021/0087 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19[1], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 25 septembrie 2020, Consiliul a acordat Lituaniei asistență financiară sub forma unui împrumut în valoare de maximum 602 310 000 EUR, cu o scadență medie maximă de 15 ani, în urma solicitării Lituaniei din 7 august 2020, în vederea completării eforturilor naționale întreprinse pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă.

(2) Împrumutul era destinat finanțării schemelor de șomaj tehnic și a măsurilor similare adoptate de Lituania menționate în Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului[2].

(3) Epidemia de COVID-19 continuă să imobilizeze o parte substanțială a forței de muncă din Lituania. Acest lucru a dus la o nouă creștere neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice ale Lituaniei în ceea ce privește măsurile menționate la articolul 3 literele (a) și (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350.

(4) Epidemia de COVID-19 și măsurile extraordinare puse în aplicare de Lituania în 2020 și 2021 pentru a limita epidemia și impactul său socioeconomic și asupra sănătății au avut și continuă să aibă un impact considerabil asupra finanțelor publice. Previziunile Comisiei din toamna anului 2020 preconizau că Lituania urma să înregistreze un deficit public de 8,4 % și o datorie publică de 47,2 % din produsul intern brut (PIB) până la sfârșitul anului 2020. În 2021, se preconizează că deficitul public al Lituaniei se va situa la 6,0 %, iar datoria sa publică la 50,7 % din PIB. Conform previziunilor intermediare ale Comisiei din iarna anului 2021, PIB-ul Lituaniei urmează să crească cu 2,2 % în 2021.

[1] JO L 159, 20.5.2020, p. 1.

[2] Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 a Consiliului din 25 septembrie 2020 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 314, 29.9.2020, p. 35.

(5) La 11 martie 2021, Lituania a solicitat o nouă asistență financiară din partea Uniunii, în cuantum de 354 950 000 EUR, în vederea completării în continuare a eforturilor naționale întreprinse în 2020 și 2021 pentru a contracara impactul epidemiei de COVID-19 și a răspunde la consecințele socioeconomice ale acesteia pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă. Cererea vizează măsurile prevăzute în considerentele 6-8.

(6) În „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020[3], menționată la articolul 3 litera (a) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, Lituania a introdus o schemă de plată a unor subvenții către angajatori pentru a acoperi salariile estimate pentru fiecare persoană angajată care se confruntă cu perioade de inactivitate, ca sprijin pe durata urgenței naționale sau a carantinei. Până la data de 1 ianuarie 2021, angajatorul avea posibilitatea de a alege între subvenții pentru a acoperi fie 70 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime, fie 90 % din salariu (100 % în cazul salariaților cu vârsta de cel puțin 60 de ani), până la un nivel maxim egal cu salariul minim. Începând cu 1 ianuarie 2021, angajatorul poate primi subvenții pentru a acoperi 100 % din salariu, până la un nivel maxim egal cu 1,5 salarii minime. Angajatorii care au participat la această schemă trebuie să păstreze cel puțin 50 % dintre angajați timp de cel puțin trei luni după încetarea subvenției.

(7) În temeiul „Legii privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020, menționată la articolul 3 litera (a) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350, au fost plătite subvenții și pentru angajații care revin la locul de muncă după o perioadă de inactivitate[4], pe o perioadă de cel mult șase luni de la revenirea lor la locul de muncă. Valoarea subvențiilor plătite în prima și în a doua lună de la revenirea la locul de muncă poate ajunge la 100 % din salariul angajatului, la 50 % în a treia și a patra lună și la 30 % în a cincea și a șasea lună, valoarea respectivă având o limită maximă egală cu salariul minim sau cu dublul salariului minim, în funcție de activitatea desfășurată de angajator. Aceste subvenții pot fi considerate a fi o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, în sensul Regulamentului (UE) 2020/672, întrucât scopul lor era de a oferi sprijin pentru veniturile angajaților și de a contribui la menținerea raporturilor de muncă existente.

(8) De asemenea, autoritățile au introdus indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, inclusiv pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă în agricultură în cadrul unei exploatații agricole sau al unei ferme de cel puțin patru unități de dimensiune economică, astfel cum se menționează la articolul 3 litera (b) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350. Această măsură a fost modificată în 2020[5]. În 2020, aceste indemnizații s-au ridicat la 257 EUR și au fost plătite în perioada de carantină și de urgență națională și în primele două luni după această perioadă. În 2021, indemnizațiile se ridică la 260 EUR și sunt plătite în perioada de carantină și de urgență națională și în prima lună după această perioadă. Indemnizațiile pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă pot fi

---

[3] Articolul 41 partea 2-1 din „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. XIII-2822 din 17 martie 2020, Legea nr. XIII-2846 din 7 aprilie 2020, Legea nr. XIII-3005 din 4 iunie 2020 și Legea nr. XIV-131 din 23 decembrie 2020.

[4] Articolul 41 partea 2-4 din „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. XIII-2822 din 7 mai 2020 și Legea nr. XIII-3005 din 4 iunie 2020.

[5] Articolul 5-1 din „Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470” din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. XIII-2822 din 17 martie 2020, Legea nr. XIII-2846 din 7 aprilie 2020, Legea nr. XIII-2877 din 30 aprilie 2020 și Legea nr. XIV-35 din 3 decembrie 2020.

considerate a fi o măsură similară schemelor de șomaj tehnic, în sensul Regulamentului (UE) 2020/672, întrucât acestea au scopul de a proteja persoanele care desfășoară o activitate independentă sau categoriile similare de lucrători împotriva reducerii sau a pierderii de venituri.

(9) Lituania îndeplinește condițiile pentru a solicita asistență financiară prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2020/672. Lituania a furnizat Comisiei dovezi corespunzătoare conform cărora cheltuielile publice efective și planificate au crescut cu 1 101 607 198 EUR de la 1 februarie 2020 din cauza măsurilor naționale luate pentru contracararea efectelor socioeconomice ale epidemiei de COVID-19. Aceasta constituie o creștere neprevăzută și semnificativă, fiind legată de o prelungire a măsurilor existente legate direct de scheme de șomaj tehnic și de măsuri similare care acoperă o proporție semnificativă a întreprinderilor și a forței de muncă din Lituania. Lituania a finanțat 144 347 198 EUR din cuantumul majorat al cheltuielilor cu ajutorul fondurilor Uniunii.

(10) Comisia a consultat Lituania și a verificat creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice efective și planificate legate direct de scheme de șomaj tehnic și de măsuri similare, menționată în cererea din 11 martie 2021, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2020/672.

(11) Prin urmare, trebuie acordată asistență financiară pentru a ajuta Lituania să contracareze efectele socioeconomice ale perturbării economice importante cauzate de epidemia de COVID-19. Comisia trebuie să adopte deciziile privind scadențele, dimensiunea și deblocarea ratelor și a tranșelor în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.

(12) Lituania și Comisia trebuie să ia în considerare prezenta decizie în acordul de împrumut menționat la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672.

(13) Prezenta decizie nu trebuie să aducă atingere rezultatelor niciuneia dintre procedurile legate de denaturarea funcționării pieței interne care este posibil să fie întreprinse, în special în temeiul articolelor 107 și 108 din tratat. Aceasta nu prevalează asupra cerinței ca statele membre să notifice Comisiei potențialele ajutoare de stat în temeiul articolului 108 din tratat.

(14) Lituania trebuie să informeze periodic Comisia cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, pentru a-i permite acesteia să evalueze măsura în care Lituania a executat aceste cheltuieli.

(15) Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și preconizate ale Lituaniei, precum și de cererile de asistență financiară în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 deja înaintate sau prevăzute a fi înaintate de alte state membre, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1350 se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Uniunea acordă Lituaniei un împrumut de maximum 957 260 000 EUR. Împrumutul are o scadență medie de maximum 15 ani.”;

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Plata primei rate se face sub rezerva intrării în vigoare a acordului de împrumut prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2020/672. Plata oricăror rate ulterioare se efectuează în conformitate cu termenii acordului de împrumut respectiv sau, dacă este cazul, sub rezerva intrării în vigoare a unui act adițional la acesta sau a unui acord de împrumut modificat încheiat între Lituania și Comisie.”;

(2) Articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 3*

Lituania poate finanța următoarele măsuri:

(a) subvenții salariale în timpul perioadei de inactivitate, prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020;

(b) subvenții salariale după perioada de inactivitate, prevăzute la articolul 41 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020;

(c) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, prevăzute la articolul 5-1 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020;

(d) indemnizații pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă în agricultură, prevăzute la articolul 5-2 din «Legea privind ocuparea forței de muncă nr. XII-2470» din 21 iunie 2016, astfel cum a fost modificată în 2020.”.

(3) Articolul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 4*

1. Lituania informează Comisia, până la 30 martie 2021 și, ulterior, la fiecare șase luni, cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, până la execuția lor integrală.

2. În cazul în care măsurile menționate la articolul 3 se bazează pe cheltuieli publice planificate și au făcut obiectul unei decizii de punere în aplicare de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350, Lituania informează Comisia în termen de 6 luni de la data adoptării deciziei respective și, ulterior, la fiecare 6 luni, cu privire la execuția cheltuielilor publice planificate, până la execuția lor integrală.”.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Lituania.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Preşedintele